

Mijn duin

Een rubriek waarin een (on)bekende duinliefhebber zijn of haar favoriete duinlandschap beschrijft en laat zien. Dit keer: het Staelduinse Bos.

Tekst: Jos Verbeek

Indrukwekkende oude bomen
in het Staelduinse Bos.
Foto: Rifat Uzum

Wie ben ik?

Jos Verbeek en opgegroeid in Hoek van Holland. Als kleine jongen heeft het Staelduinse Bos altijd een bijzondere aantrekkingskracht op mij gehad. Ooit was het bos niet toegankelijk voor publiek en dat gaf mij het gevoel dat het een mysterieuze plek was. Inmiddels is het Staelduinse Bos voor iedereen toegankelijk maar het

mysterieuze gevoel is gebleven.

Favoriete plek

Het Staelduinse Bos is een bijzonder gebied: het is het enige echte bos in het Westland en heeft voor mij een authentieke uitstraling. Het Staelduinse Bos - gelegen ten zuidoosten van Hoek van Holland - is een oase van rust in een omgeving met veel

bedrijvigheid zo dicht bij de havens van Rotterdam. Het is voor veel mensen een prima plek om tot rust te komen en te genieten van de natuur. Als ik in het bos wandel krijg ik altijd het gevoel eeuwen in de tijd terug te gaan. Dit heeft te maken met de wijze waarop het bos onderhouden wordt en met de soorten bomen die er staan. De wetenschap dat het bos ontstaan is op duinen en het verhaal dat het bos misschien wel de oudste boom van de regio herbergt, maakt mijn gevoel dat het om een bijzondere plek gaat alleen nog maar sterker. Wat ik ook heel mooi vind is dat de bunkers in het bos (gebouwd in de Tweede Wereldoorlog) tegenwoordig een vredelievender functie hebben: enkele van deze betonnen kolossen zijn nu het

Jos en zijn vrouw Mary. Foto: Jos Verbeek.

onderkomen van vleermuiskolonies en vervullen daarmee een bijzondere functie.

Opgestoven zandduintjes

Het Staelduinse bos ligt er nu vredig bij, maar heeft een roerige geschiedenis. In de Romeinse tijd lag de noordelijke oever van de rivier de Maas langs Monster en Naaldwijk. De zuidelijke rivieroever lag bij het huidige Oostvoorne. Daartussen lag een uitgestrekt gebied van riviergeulen en zandplaten die bij vloed overstroomden. In 1300 moet door opstuiving de zandrug de Staelduinen ontstaan zijn. Er zijn nu nog sporen van een langgerekte rij van hogere en lagere duintjes van west naar oost door het bos te vinden. Rond dezelfde tijd vestigden zich vissers op het duin. Zij visten op zalm met behulp van netten en fuiken die bevestigd werden tussen staken (of stalen, vroeger staelen), die in de rivierbodem werden geslagen. Het Staelduin ontleent zijn naam aan deze 'staelvisserij', een oude vorm van riviervisserij. Rond 1500 hebben de vissers het Staelduin weer verlaten omdat de Maasmond steeds verder verzandde en zij te ver van de rivier kwamen te wonen. Later is er een bos op de Staelduinen ontstaan.

Behoud van het bos

Eind jaren zeventig verliet het Ministerie van Defensie het Staelduinse

Bos en dreigde het in handen te vallen van projectontwikkelaars die er een golfbaan wilden maken. Gelukkig heeft een grote groep omwonenden en andere belanghebbenden dit voorkomen en het bos is nu eigendom van het Zuidhollands Landschap. De mensen die in de jaren zeventig in actie kwamen voor het bos hebben zich toen verenigd als 'Vrienden van het Staelduinse Bos'. Zij verzorgen tot op de dag van vandaag rondleidingen in het bos en geven in bezoekerscentrum De Oude Koestal voorlichting over de natuur die in het Staelduinse Bos te vinden is. Samen met mijn vrouw ben ik er vrijwilliger en wij hopen dit nog lang te blijven doen. •

Bezoekerscentrum De Oude Koestal.
Foto: Jos Verbeek

